

ZAPISNIK RADNOG SASTANKA PROJEKTA „DISKOGRAFSKA INDUSTRIJA U HRVATSKOJ OD 1927. DO KRAJA 1950-IH“

Institut za etnologiju i folkloristiku, 11. travnja 2022., 10:00–12:00

Prisutni: Nada Bezić, Naila Ceribašić, Joško Čaleta, Dora Dunatov, Tanja Halužan, Irena Miholić i Željka Radovinović; Jelka Vukobratović je spriječena sudjelovati ali je prethodno poslala izvještaj o svojim realiziranim i predstojećim zadacima

Dnevni red:

1. Realizirani i predstojeći zadaci do završetka tekućeg projektnog razdoblja

1.1. Što se tiče *usavršavanja suradnika i terenskog rada* koji predstoji u narednom razdoblju, Vukobratović će od 16. do 22. svibnja 2022. boraviti u Londonu, gdje je dogovoren rad s predstavnicima City of London Phonograph and Gramophone Society (CLPGS), pregled njihove arhivske građe o povijesti Edison Bella i sudjelovanje na redovitom sastanku udruge u subotu 21. svibnja. Rezervirala je i termine u državnom arhivu radi pregleda građe o povijesti Edison Bell Ltd.

Dunatov planira put u SAD, konkretno u Minneapolis i Chicago, gdje će provesti usavršavanje u Immigration History Research Center Archives u Minneapolisu te pregledati relevantnu građu u toj i drugim institucijama i u pojedinaca hrvatskog podrijetla. Planira i susret s Johnom (Ivanom) Filcichem, koji je sa svojom tvrtkom Slav-Art Music Center u 1950-ima bio jedan od glavnih poslovnih partnera tadašnjeg Jugotona za tržište SAD-a.

Nada Bezić će početkom lipnja provesti planirano terensko istraživanje u Ljubljani, dok će istraživanje u Rijeci umjesto nje realizirati Željka Radovinović. Radovinović će također još jednom provjeriti stanje fonda gramofonskih ploča u Muzeju grada Zagreba.

Ceribašić i Dunatov su podnijele izvještaj o radu u NSK na zbirci ploča. Pokazalo se da NSK posjeduje oko 170 ploča EBP, Elektrotona i Jugotona kojih nema u preostalim zbirkama na kojima smo radili (a usto još i niz ploča čije se naljepnice u pojedinostima, kojiput i znatnije, razlikuju od onih fotografiranih drugdje). Međutim, budući da vlastito fotografiranje u NSK nije dopušteno a navedeni broj ploča iziskivao bi relativno znatna financijska izdvajanja, odlučeno je da se u bazu Hrvatska e-diskografiju unesu svi potrebni podaci na temelju izravnog uvida u ploče, ali bez predočavanja samih fotografija naljepnica. U narednom razdoblju to će učiniti Željka Radovinović (za ploče Elektrotona) te Naila Ceribašić i Dora Dunatov (za ploče preostale dvije tvrtke).

Vukobratović je u veljači 2022. pregledala fondove HDA koji se tiču autorskih, izvođačkih i mehaničkih prava između 1929. i 1960.: HR-HDA Fond 163, HR-HDA Fond 781, HR-HDA Fond 1948, folder 154. Dodatno, u HDA je pregledan fond Glavnog ravnateljstva za

promičbu pri Predsjedništvu Vlade NDH HR-HDA 237 i skenirani folderi koji se tiču gramofonskih ploča.

1.2. Naredna *istraživačka radionica* tematizirat će diskografsku industriju u kontekstu drugih poluga glazbenog života, napose radijskih programa, notnog izdavaštva, autorskopravne zaštite i koncerata. Svaki od suradnika na projektu priredit će kraće izlaganje iz vlastitog istraživačkog segmenta, te će se kroz raspravu skicirati okosnica tog dijela buduće zajedničke knjige o diskografskoj industriji u Hrvatskoj od 1927. do kraja 1950-ih. Dogovoreno je da se radionica održi 27. travnja u 15 sati u Institutu za etnologiju i folkloristiku.

1.3. Što se tiče *konferencija*, u vezi s organiziranjem međunarodne konferencije u sklopu projekta u ožujku naredne godine, koja zasad nosi naslov “78 rpm at home”, dogovoreno je da bi početkom svibnja valjalo odaslati poziv, a onda ga i ponoviti krajem kolovoza, sa zaključnim datumom prijave do kraja rujna. Prijedlog znanstvenog skupa u povodu 95. obljetnice EBP, koji su suradnici na projektu izradili na poziv Veljka Lipovščaka koji istim poticajem u suradnji s Tehničkim muzejem u Zagrebu priređuje izložbu, čini se da će biti preoblikovan u veći ili manji broj zasebnih predavanja ili pak u skup manjega obima i uz sudjelovanje na poziv organizatora. Bezić priređuje izlaganja o topografiji diskografske industrije za konferenciju IMS-a (Atena, kolovoz) i godišnji skup HMD-a. Radovinović će preuzeti temu veze diskografske industrije i notnog izdavaštva, o čemu će izlagati na skupu Hrvatskog knjižničarskog društva, dok će o poveznicama radija i diskografske industrije izlagati na skupu HMD-a, a o vezama hrvatskih i čeških diskografa i diskografskih izdanja na konferenciji IAML-a (Prag, srpanj). Vukobratović će sudjelovati na simpoziju Studijske skupine za jugoistočnu Europe ICTM-a (na daljinu, svibanj), gdje će u koautorstvu s Mojcom Piškori izlagati o romskim sviračima u Zagrebu u međuratnom razdoblju. Na istom će skupu Čaleta predstaviti svoje istraživanje diskografskih izvedbi dalmatinskih i klapskih pjesama, a na skupu u Splitu temu njihova ponarođivanja. Ceribašić će na svjetskoj konferenciji ICTM-a izlagati o mjestu diskografske industrije u etnomuzikološkim istraživanjima (Lisabon, srpanj), dok za konferenciju ESEM-a u suradnji s kolegama iz Portugala i Brazila priređuje panel o kolekcionarima gramofonskih ploča (Graz, rujna). Dunatov u svibnju izlaže na virtualnoj ARSC konferenciji s temom produkcije i diseminacije šelak ploča u južnoslavenskoj dijasporskoj zajednici u SAD-u.

1.4. Što se tiče *pisanja i objave članaka*, tematsko izdanje časopisa *Arti musices* posvećenog diskografskoj industriji je u završnoj fazi. Gostujuće urednice su Vukobratović i Radovinović, a autorskim člancima, između ostalih, sudjeluju Ceribašić (o glazbi u izvedbi na primjerima sevdalinka), Halužan (o kajkavskom repertoaru u produkciji EBP) i Vukobratović (o prepjevima popularnoglazbenog repertoara). Ceribašić i Vukobratović rade i na dodatnim svojim člancima o rodnim aspektima diskografske industrije, odnosno o autorskom pravu, planiranim za objavu u *Routledge Handbook of Popular Music and Politics of the Balkans*, odnosno u časopisu *Muzikologija*.

1.5. Vezano uz *diseminaciju u široj javnosti*, Bezić će prirediti radijski prilog o Irmi Polak (po mogućnosti za Radio Sljeme), a Miholić i Čaleta manje priloge iz vlastita segmenta istraživanja koje će prezentirati na radijskim postajama u Sisku, odnosno Splitu. U planu su i slušaonice posvećene kolekcionarima Eduardu Čapki (Radovinović kao koordinatorica), dalmatinskom repertoaru (Dunatov i Čaleta nastavno na jednu od prethodnih slušaonica) i

kabaretu (po mogućnosti u suradnji s Kulturnim centrom Mesnička, Dunatov, Halužan ili Ceribašić kao koordinatorice).

1.6. *Unos u bazu podataka Hrvatska e-diskografija* je u tijeku. Od zamašnjih predstojećih zadataka, potrebno je unijeti fragmente zvučnih zapisa preuzetih iz HDA u trajanju do 30 sek. Dogovoreno je da se za skraćivanje zapisa angažira studenta s Odjela za muzikologiju (Vukobratović će pokušati naći voljnog studenta), a Miholić će uređene fragmente uključivati u bazu i uparivati s postojećim jedinicama. Predstoji i niz dodatnih unosa u bazu, napose podataka o vremenu objave na temelju kataloga, kao i dodatnih podataka o različitim izdanjima istih ploča na temelju uvida u naljepnice prikupljene u različitim zbirkama, unos podataka na temelju pregleda zbirke u NSK, itd. Unos se nastavlja uz sljedeću podjelu posla: Miholić i Bezić Jugotonove ploče br. 6232–6336, Ceribašić Jugotonove ploče br. 6120–6231, Dunatov sve preostale Jugotonove ploče, Halužan i Vukobratović sve EBP ploče s oznakama Z, Ceribašić sve preostale EBP ploče te Radovinović sve ploče Elektrotona.

1.7. Radovinović je upozorila na važnost proučavanja licencnih izdanja, odnosno podrijetla snimki, što naročito dolazi do izražaja kod Elektrotona. Ukupno razumijevanje rada ove tvrtke uvelike ovisi o trasiranju putova matrica koje su preuzimali i/ili otkupljivali od drugih tvrtki. Ceribašić je nadodala kako u tome, uslijed nedostatka i neusustavljenosti dostupnih podataka, od velike pomoći mogu biti zbirke kao što je Čapkina, gdje nailazimo na iste repertoare u ponudi različitih tvrtki, a Čapka je taj element i dodatno naglasio smještajući takve ploče jednu uz drugu.

Zapisnik sastavile Tanja Halužan i Naila Ceribašić

U Zagrebu, 14. travnja 2022.